N°. 24. 1846.

BREDASCHE COURANT.

STAAT- LETTERKUNDIG EN WETENSCHAPPELIJK

NIEUWS- BLAD.

Dingsdag 24 Februarij.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 23sten Februarij.

In de zitting der kamer van afgevaardigden van gisteren, heeft de heer *Odillon-Barrot* aangekondigd, dat hij heden zou voorstellen, om de beraadslaging over de wet wegens het middelbaar onderwijs, die in het vorig jaar bij de kamer is ingediend, doch toen onafgedaan is gebleven, te hervatten. Hij voegde er bij, dat hij het omtrent deze aangelegenheid met den heer *Thiers* eens was, die in de vorige zitting het rapport over deze wet heeft uitgebragt. — Die aankondiging heeft in de kamer verbazing en opschudding verwekt. Zij duidt overeenstemming aan tusschen de twee hoofdleiders van de voornaamste smaldeelen der tegenpartij. Men weet, dat het hier eene wet geldt, die reeds tot veel twist tusschen de voorstanders der universiteit en de hooge geestelijkheid aanleiding heeft gegeven.

In de zitting der kamer van gisteren is de wet nopens de kanalen, definitief met eene groote meerderheid gestemd. Daarop heeft de heer *Duprat* rapport uitgebragt over het aangevraagd millioen voor geheime fondsen, waarvan de discussie op aanstaanden Woensdag werd bepaald.

Aanstaanden Maandag moet de minister van finantien eene voordragt doen betrekkelijk eene verandering in het brievenport.

— Eene engelsche correspondentie van het dagblad *la Presse* zegt, dat met 1 April aanstaande al de stoomvaartuigen van het vaste land, die brievenmalen vervoeren en tot dusverre uit Londen vertrokken, uit de haven van Harwich zullen vertrekken, en alsdan den Teems vermijden, hetgeen de reis, zoo heen als terug, vier of vijf uren zou verkorten, inzonderheid voor de stoombooten van Antwerpen, Rotterdam en Hamburg.

— In een berigt wordt het voor de menschheid verblijdend berigt gegeven, dat de Bei van Tunis een besluit heeft doen bekend maken, krachtens hetwelk de zwarten in de gansche uitgestrektheid zijner staten voor vrij verklaard worden en de slavernij geheel wordt afgeschaft.

— De minister van oorlog heeft bevel gegeven tot het vertrek naar Algerie van 2 regimenten kavallerie en 4,000 man infanterie. Verscheidene officieren, die zich met verlof alhier bevonden, hebben insgelijks bevel ontvangen onmiddellijk zich bij hunne korpsen te vervoegen.

— Eergisteren werden er in de hoofdstad allerlei verontrustende berigten nopens Algiers verbreid. Volgens een brief uit Marseille, onder anderen, zou *Abd-el-Kader* eensklaps tot op drie uren afstands van Algiers genaderd zijn. Deze geruchten dragen zekerlijk het kenmerk van overdrijving, nogtans is het zeker dat de staat van zaken op verre na zoo gunstig niet is, als men wel zou wenschen. De beide ministeriële bladen, *de Messager* en het *Journal des Débats*, logenstraffen wel het gerucht van die verschijning van den Emir zoo nabij de hoofdstad Algiers, doch uit het verslag zelf, dat het laatstgenoemd blad van de krijgsgebeurtenissen geeft, ziet men hoe geducht *Abd-el-Kader* steeds voor de fransche bezittingen in Algerie blijft. Nadat het *Journal des Débats* gezegd heeft dat Foudouk, waar *Abd-el-Kader* zou gekomen zijn, niet op drie, maar op tien uren afstands van Algerie ligt, gaat het aldus voort: -

» Zie hier het meest waarschijnlijk beloop naar aanleiding der eenigzins verwarde berigten die wij in de bladen der kolonie nopens de beweging van *Abd-el-Kader* vinden. Herinneren wij ons vooraf dat *Ben-Salem*, Khalifa der Kabylen, van Jurjura voor *Abd-el-Kader* den 5den een onverwachte inval deed bij de met ons verbonden stammen op den regter oever van den Isser, dat hij den 6den door den kolonel *Blangini* geslagen werd en den 7den in zijn legerkamp door den generaal *Gentil* werd verrast, die op de tijding van den inval van *Ben-Salem*, de engte was doorgetrokken, en den Isser overgegaan.

» Twee dagen later kwam *Abd-el-Kader* uit de vallei van Hamza, ging den Isser over beneden de brug van Ben-Hini, op tien uren afstands van Fondouk, en op twintig uren afstands van Algiers, volgde den loop der rivier op den linker oever en viel eensklaps op de stammen die de schoone vlakten van den Isser aan de oostelijke helling van het gebergte Ben-Aissa bewonen, die zich sedert 1841 vrijwillig aan ons onderworpen hebben, en heeft deze stammen geheel uitgeplunderd." Het *Journal* verwondert zich verder dat de generaal *Gentil* dit ongeluk niet heeft kunnen voorkomen, maar denkt dat deze nog bezig was met de vervolging van *Ben-Salem*. De tijding van gezegden inval heeft te Algiers den grootsten schrik verwekt, en men heeft daar ijlings al de troepen die bijeen te brengen waren, gemobiliseerd, om des noods tegen den Emir op te trekken, van wien men intusschen sedert niet meer vernomen heeft.

— De benoeming van den afgetreden eersten minister *Narvaez* tot opperbevelhebber of generaal en chef des legers, schijnt te Madrid veel indruk te hebben gemaakt. Sommige dagbladen hechten daaraan zooveel gewigt, dat zij den generaal als een aanstaand dictator voorstellen, aan wien elk volgend ministerie onderworpen zou zijn. De *Espanol* zegt, dat sedert de verheffing van den prins *de la Paz*, geen onderdaan zoo hoog gestegen is. »En, voegt dit blad er bij, tegen wien zal de nieuwe opperbevelhebber strijden. Wij achten geen andere veldtogt mogelijk dan dien tegen de openbare meening en het parlement." De *Clamor publico* zegt echter, dat de heer *Isturitz* zijne betrekking van minister van binnenlandsche zaken niet heeft aanvaard, dan onder voorwaarde, dat het opperbevelhebberschap blootelijk een titel zou zijn.

In de zitting van den senaat van den 14den Februarij, had men verwacht, dat ophelderingen wegens dit punt zouden worden gegeven. Nadat aldaar dien dag de besluiten der Koningin wegens de plaats gehad hebbende benoemingen waren voorgelezen, heeft de heer *Serrano* het woord gevraagd, om eene interpellatie aan de nieuwe ministers te rigten. Deze zijne interpellatie was in de volgende beide vragen vervat: » Daar het besluit omtrent de benoeming van den generaal *Narvaez* genomen is vóór het ministerie zich had geconstitueerd, en daar dit ministerie thans gevestigd is, vraag ik, of hetzelve het besluit aanneemt en zich met de verantwoordelijkheid daarvan belast? Zoo ja, welke zijn dan de pligten, de bevoegdheid, de regten, de rang, de bezoldiging en het gewigt dezer nieuwe betrekking?" Onmiddelijk daarna vroeg de generaal *Narvaez* zelf met veel vuur het woord. De voorzitter van den senaat deed echter opmerken, dat al de ministers afwezig waren, en dat het dus meer gepast en meer parlementair was, om de behandeling der interpellatie uit te stellen tot de ministers daarvan kennis zouden dragen. De senaat vereenigde zich met dit gevoelen. Onmiddelijk daarna moet de generaal *Narvaez* zich naar de zaal hebben begeven, waarin de nieuwe ministers raadsvergadering hielden, en daar sterke betuigingen hebben gedaan van zijne trouw aan de zaak des vaderlands en der Koningin en van zijne begeerte om de ministers van dienst te zijn. Het gerucht liep te Madrid, dat de minister *Isturitz* den 16den in de kamer van afgevaardigden zou komen verklaren, dat aan den generaal *Narvaez* niets dan een eeretitel was toegekend.

De eerste daad van het nieuwe ministerie, op een oogenblik, dat het zich nog niet geheel gevestigd had, is het uitlokken van een besluit der Koningin van den 12den geweest, hetwelk tegen beursspeculatien in de openbare fondsen is gerigt. Dit besluit is, bij gemis van eenen minister van finantien, door den minister van marine, admiraal *Topete*, mede-onderteekend. »Vele personen — zegt

het Parijssche *Journal des Débats* — zijn van meening, dat de effecten-speculatien op tijd, die in den laatsten tijd op eene onbegrijpelijk groote schaal op de Madridsche beurs hebben plaats gehad, de naaste oorzaak van de aftreding des generaals *Narvaez* zijn geweest."

— Ter beurze waren genoteerd: 5 pCt. 123,15; 3 pCt. 84,65; Rom. L. 101.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 20sten Februarij.

Z. M. de Koning van Pruissen heeft zich, vergezeld van HH. KK. HH. de prinsen *Karel, Frederik Karel* en *Albert*, uit Berlijn naar Wittemberg begeven, ten einde, zoo als de dagbladen melden, aldaar de viering van den driehondersten verjaardag van *Luther's* dood bij te wonen.

Eergisteren is alhier de 300ste verjaring van *Luther's* dood met veel plegtigheid gevierd. Reeds den vorigen avond nam die plegtigheid een' aanvang, daar een groot aantal ingezetenen, met zangers en muzijk aan het hoofd, onder fakkellicht, zich naar de woning begaf, waarin de hervormer in 1521 op zijne doorreis naar den rijksdag van Worms gehuisvest is geweest. De beeldtenis van *Luther* was aldaar in een transparant zigtbaar. Voor het huis werden toepasselijke redenen gehouden, afgewisseld door zang. De vroege morgen werd begroet met het schoone lied: »Een vaste burg is onze God," dat, onder begeleiding van bazuinen, op den toren van verschillende kerken, door zangers werd aangeheven. Des middags luidden alle klokken. Ten 2 ure waren alle winkels gesloten, en begaf de menigte zich naar de feestelijk versierde en verlichte kerken, alwaar een plegtige dienst gehouden werd. In vele bijzondere en wetenschappelijke kringen werden 's avonds bijzondere feesten gevierd, en in het lokaal der vrijmetselaars-loge *Socrates* het *Luthergenootschap* bepaald geconstitueerd. Het hoofddoel van dit genootschap is de bevordering der eenheid onder alle godsdienstige belijdenissen in het vaderland.

Het voornemen, om in Möhra, de plaats, waaruit de familie *Luther* afstamt, een gedenkteeken voor hem te stichten, schijnt aanvankelijk te zullen gelukken. De koningin-weduwe van Engeland heeft daartoe, onaangezocht, *f* 1200 geschonken, bij welke som de hertog van Meiningen nog *f* 1000 gevoegd heeft.

— De handelingen der te Berlijn gehouden conferentie over de aangelegenheden der evangelische kerk in Duitschland, zijn den 13den dezer afgeloopen. Volgens een berigt uit Berlijn, zullen de nog niet afgedane zaken of die waarover de conferentie slechts voorloopig kon beslissen, nader behandeld worden in eene tweede vergadering welke in het jaar 1848 zou gehouden worden, waarop niet alleen de regeringen, maar ook de verschillende evangelische kerken van Duitschland zullen worden vertegenwoordigd. Betrekkelijk de openbaarmaking van de processen-verbaal der verhandelingen schijnt nog geen bepaald besluit te zijn genomen.

— Het Pruissische regeringsblad van 17 Februarij behelst het volgende berigt:

» Bij de voortzetting van het blijkens onze vroegere mededeelingen ingestelde onderzoek wegens de in het groot-hertogdom Posen en in eenige vroeger tot het groot-hertogdom Warschau behoord hebbende districten van West-Pruissen ontdekte zamenzwering, hebben de overheden de overtuiging erlangd, dat de hoofdleiders dezer beweging, in weerwil der inhechtenisneming van een groot aantal zaamgezworenen van minderen rang, toch hunne plannen verder vervolgden, en, door zendelingen der Poolsche uitgewekenen aangezet, de uitbarsting van een werkelijken opstand trachten voor te bereiden. Daar men tevens de namen dier hoofdleiders ontdekt had, zoo heeft den 14den dezer op den middag de inhechtenisneming van diegenen onder hen, die te Posen aanwezig waren, plaats gehad, en is het bevel uitgevaardigd om denzelfden maatregel op andere plaatsen te nemen. Opdat de in de provincie verspreide schuldigen door het gebeurde te Posen niet zouden kunnen gewaarschuwd worden, waren de poorten dier stad gedurende eenige uren gesloten; overigens was alles rustig. De personen, tegen welke den 14den dezer bevel tot inhechtenisneming uitgevaardigd was (veertig in getal) behooren grootendeels tot de jongere landeigenaars in de provincie, en wij vinden daaronder tot ons leedwezen verscheiden namen van aanzienlijke familien.

»De kommanderende generaal van het 5de armeecorps heeft eenige tot dat corps behoorende, in Silezie gekantonneerde troepen in de provincie Posen doen binnenrukken, om voor alle gevallen voorbereid te zijn, en het rustige gedeelte der bevolking voor overlast en aanranding te beveiligen. Die maatregel schijnt echter naauwelijks noodig te zijn geweest, daar — zoover onze berigten loopen — de massa der bevolking, met name de boerenstand, aan de beweging geheel vreemd is geweest, en derhalve de hoop der zaamgezworenen op het welgelukken hunner plannen, enkel op ijdele veronderstellingen berust heeft."

— De brieven uit Konstantinopel van den 28 Jan. spreken van een hoogstmerkwaardig natuurverschijnsel, dat zich in het district van Jenischir, als ook in de nabijgelegene districten van Siwrikissar-Eski-Schehir en Seidi-Gazi in Klein-Azie opgedaan moet hebben. Het te Konstantinopel verschijnende blad *Le Courrier de Constantinople* van den 28sten dezer, behelst hierover het volgende artikel: » Brieven uit Jenischir melden, dat sedert verscheiden dagen van tijd tot tijd manna van den hemel gevallen is, welke den inwoneren tot voedsel gediend heeft. »Het valt," zoo drukken die brieven zich uit, » in stukken van de grootte eener hazelnoot en in aanzienlijke hoeveelheid. In het land verkoopt men het voor 12 (Turksche) piasters het kilo, dat ongeveer eenige maanden geleden de prijs van het graan geweest is. De inwoners wrijven het fijn en bakken er brood mede, dat voor hetgeen wij gewoon zijn te eten niet behoeft onder te doen." — Het *Journal de Constantinople* van den 26sten dezer, behelst van zijnen kant ook dit artikel: »Hetzelfde verschijnsel, dat men in het voorjaar van 1841 te Van had waargenomen, heeft zich zoo even in het district van Jenischehir hernieuwd, met soortgelijke en even buitengewone omstandigheden. Uit verscheiden brieven van lieden, die het hoofddorp bewonen en alle geloof verdienen, is het buiten kijf, dat, na een drukkend gebrek aan levensmiddelen, het wonder, dat in de woestijn ten gunste van het volk Israël gebeurd was, zich hernieuwd heeft, en dat er eene verbazend groote hoeveelheid van eene graauwachtige stof uit den hemel gevallen is, van de grootte van een zwaren hagelkorrel, die met de traanvormige manna eenige gelijkvormigheid en eenen vrij aangenamen smaak heeft. Deze stof is in zoo groote menigte gevallen, dat de grond er ter hoogte van 3 à 4 (oude) duimen mede bedekt geweest, en zijn verscheiden dagen lang tot voedsel der inwoners toereikend geweest is. Het meel, dat men er van verkrijgt, is buitengewoon wit, doch geeft een wel fraai maar smakeloos brood. Het ware te wenschen dat, om allen twijfel hierover weg te nemen, de regeringspersonen van Jenischehir eenige stukken der manna mogten overzenden, ten einde zij door deskundigen onderzocht konden worden."

— De *Lloyd Austriaco*, een dagblad van Triëst, vermeldt, dat het plan tot de doorgraving van de landengte van Suez, en het maken van een kanaal, geschikt ter bevaring van schepen van zwaren tonnenlast, op dezen oogenblik de aandacht der groote mogendheden bezig houdt. Genoemd blad voegt er bij dat Oostenrijk moet belast zijn te onderhandelen met den bassa van Egypte, die reeds zijne toestemming moet hebben gegeven. Het punt zou in de aanstaande lente worden behandeld in een kongres van ingenieurs, door de verschillende mogendheden naar Parijs af te vaardigen.

— Uit Athene schrijft men van den 1sten dezer:

» Ten gevolge van het aftreden van den heer *Balbi*, zal de nieuwe minister van finantien, de heer *Poniropulos*, met de portefeuille van justitie *ad interim* worden belast, terwijl de heer *Kolettis*, de voorzitter van den ministerraad, het ministerie van eeredienst insgelijks *ad interim* zal blijven waarnemen. De kamers zijn met deze schikkingen tevreden, en in beide is reeds het ontwerp-adres van antwoord op de troonrede gelezen. In den senaat moesten de discussien gisteren aanvangen; doch daar het getal der aanwezige raadsheeren niet overeenkomstig het reglement van orde was, zijn de debatten tot morgen uitgesteld. Ook zullen zij morgen in de kamer der afgevaardigden beginnen, en onmiddellijk daarna zal het budget worden voorgedragen.

BELGIE.

BRUSSEL, den 22sten Februarij.

De ministeriele crisis duurt voort. Niet slechts de minister van oorlog, generaal *Dupont*, maar ook de minister van binnenlandsche zaken, de heer *van de Weijer*, zijn ongesteld en bedlegerig. Intusschen heeft in de zitting van de kamer van vertegenwoordigers van den 20sten, eene woordenwisseling tusschen sommige leden en de ministers *Malou* en *d'Anethan*, plaats gehad, waarbij is gebleken, dat, in weerwil van de moeijelijkheden die de wet wegens het middelbaar onderwijs oplevert, het ministerie zich vleit van onveranderd in stand te zullen kunnen blijven en de beraadslagingen over de nog aanhangige begrootingswetten tot een goed einde te brengen.

Volgens de berigten van heden, zullen er nu eenige dagen verloopen alvorens de zaak betrekkelijk het onderwijs tusschen de

ministers verder kan afgedaan worden. De heer *van de Weyer* is werkelijk ongesteld, en zou zijne gezondheid alléén hem moeten nopen om weldra zijn ontslag als minister te nemen.

— Het gerucht dat de voormalige minister *Nothomb*, wegens de zaak van den spoorweg herwaarts uit Berlijn zou gekomen zijn, wordt tegengesproken. Intusschen wil men dat die zaak zijne tegenwoordigheid alhier nog wel noodzakelijk kan maken.

— Bij een koninklijk besluit worden premien uitgeloofd voor den invoer en verkoop van aardappelen.

— In *l'Indépendance Belge* leest men: » Het uitwijken van lieden uit de behoeftige standen in de Vlaamsche provincien, begint van een waarlijk verontrustenden aard te worden. De ellende is in die gewesten ten top gestegen. Er gaat geen dag voorbij, dat niet twintig of dertig behoeftigen, meestal uit Oost-Vlaanderen, zich bij het bedelaarsgesticht te Ter Kamere [bij Brussel] aanmelden. Volgens eenen last des gouverneurs worden zij daar afgewezen en komen dan naar Brussel, waar zij zich aan bedelarij overgeven en vervolgens spoedig gevat en naar de gevangenis der Petits-Carmes gebragt worden. Anderen begeven zich regtstreeks naar het bureau van politie en vragen als eene gunst, dat men hen gevangen neme. Verleden Dingsdag hebben twee en twintig zulke inhechtenisnemingen plaats gehad. Al die ongelukkigen zijn in de Petits-Carmes opgesloten."

— Volgens den *Messager de Gand*, zal eene maatschappij, met de heeren *Rothschild* aan het hoofd, eene kolossale steenkolengas-fabrijk oprigten te Paturages, in België, met het voornemen om het gas van daar door buizen langs de ijzerbaan tusschen Parijs en Brussel te geleiden, en te doen strekken tot verlichting van beide genoemde en van alle langs die baan gelegene Fransche en Belgische steden.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 23sten Februarij.

Wij vestigen de aandacht onzer lezers op de achterstaande dankbetuiging van wege de Commissie der onlangs gehoudene *Verloting ten behoeve van het fonds der Maatschappij tot leniging en opbeuring der behoeftigen door het verschaffen van werk*, alhier. Het strekt ons tot genoegen daarbij te kunnen voegen dat die Commissie wederom de meeste voldoening voor hare ijverige pogingen heeft mogen inoogsten, dewijl niet alleen de ruime deelname aan de verloting zelve reeds genoegzaam getuigt van den algemeenen bijval, welke die nuttige zaak wederom ten dezen jare mogt ten deel vallen, maar een ieder zich op de gehoudene *Tentoonstelling* van de fraaiheid en keurige bewerking der voorhandene, deels ten geschenke bekomen voorwerpen ten getale van 731 stuks heeft kunnen overtuigen.

Vooral muntte daaronder uit het even rijk als fraai bewerkte *Schelkoord*, hetwelk door H. M. onze geëerbiedigde Koningin, Beschermvrouw der opgemelde Maatschappij, aan het Bestuur derzelve ten geschenke was aangeboden, en waardoor HD. op nieuw in de ruimste mate heeft bewezen het hoogste belang te stellen in de verzachting van het lot van Hoogstderzelver verarmde onderdanen en steeds onafgebroken voort te gaan om Hare echt vorstelijke weldaden over geheel Nederland te verspreiden.

Geve de hemel dat H. M. nog eene reeks van jaren, het heil harer onderdanen moge behartigen en zich voortdurend verheugen in eene edele zelfsvoldoening en de onafgebroken en ongeveinsde gevoelens van dankbaarheid, welke aan HD. uit alle oorden onzes Vaderlands zoo welverdiend worden toegebragt, en dat de zegen des Allerhoogsten op HD. Huis in ruime mate mogen afdalen. Dit is de wensch, welke te dezer stede, alwaar men zoo herhaaldelijk reeds bewijzen van Hr. M. Koninklijke milddadigheid mogt ontvangen, door allen zonder onderscheid wordt gekoesterd.

Naar wij vernemen is het bedoeld Schelkoord door het lot ten deele gevallen aan den heer jhr. *Six* alhier.

— De afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal hebben zich Zaturdag, beziggehouden met het onderzoek van de ontwerpen van wet, uitmakende het eerste boek van het Wetboek van Strafregt en het voorstel tot herziening van het reglement van orde der Kamer.

De centrale afdeeling heeft opgemaakt haar voorloopig verslag nopens het ontwerp van wet, betrekkelijk de schepen onder Russische vlag.

De Tweede Kamer der Staten-Generaal is tegen heden (Maandag) ten drie ure bijeengeroepen, om eene zitting te houden.

De afdeelingen der Kamer zullen des morgens hare overwegingen over het voorstel, tot herziening van het reglement van orde, voortzetten.

— In de tweede uitgave van het *Handelsblad* van heden leest men:

» Uit 's Gravenhage meldt men ons van heden het volgende:

» Wij meenen met eenige zekerheid te kunnen zeggen, dat het verschil tusschen den heer *van Dam van Isselt* en den heer *van Hall* gerezen, gisteren middag ten huize van den heer Baron *Nahuys* is bijgelegd.

» De heer *van Hall* heeft eene verklaring afgelegd over zijne bedoelingen en over zijne meening, toen hij van *laster* sprak buiten de kamer. De president en eenige leden van de Tweede Kamer waren bij de aflegging van de verklaring tegenwoordig, en de heer *van Dam van Isselt* liet het aan de beslissing van zijne ambtgenooten over, of hij zich met de afgelegde verklaring des ministers al dan niet konde tevreden stellen.

» Daar deze heeren, evenzeer als de heer *Nahuys*, secondant des heeren *van Dam*, eenparig van gevoelen waren, dat de afgelegde verklaring des ministers volkomen voldoende was, heeft de heer *van Dam* daarmede genoegen genomen, onder beding nogtans, dat hij de afgelegde verklaring des heeren *van Hall* publiek zoude maken.

» Welligt zal zulks geschieden in eene openbare zitting der kamer, die morgen (Maandag) zal worden gehouden."

— Vrijdag ll. heeft er bij Z. Exc. den Minister van Financien een groot diner plaats gehad, waarop al de leden van de Tweede Kamer genoodigd waren.

— De *Staats-Courant* van heden behelst eenige additionele artikelen tot de schikkingen welke den 10den October 1836, 12 September 1837, 20 September 1839, 8 Julij 1840 en 5 November 1842 tusschen de Nederlanden en Frankrijk, betrekkelijk de wederzijdsche dienst der posterijn, den 26sten November 1845, zijn aangegaan.

— Bij besluit van Z. M. van den 9den dezer, is de 1ste luitenant der inf. op non-activiteit *L. van Gorkom* op pensioen gesteld, en is de 1ste luitenant der inf. *K. C. C. J. Leckleitner*, van de 4de reg. inf. gedurende een jaar op non-activiteit gesteld.

— Naar men verneemt zijn door den minister van oorlog de noodige bevelen gegeven tot de indeelen der ligting van 1846, waarbij onder anderen even als in vorige jaren is bepaald, dat de lotelingen na hunne inlijving in reserve, doch dat de plaatsvervangers dadelijk in activiteit zullen gesteld worden; wijders dat de ligting van 1841 op den 10den Maart eerstkomende zal worden gepasporteerd, met uitzondering nogtans van 1°. de voor het gewoon contingent van 1841 ingedeelden, die nog geen vijf jaren hebben gediend; en 2°. de zoodanigen, die gedurende hunnen diensttijd, bij regterlijk vonnis, tot detentie of correctionnele gevangenis voor langer dan één jaar zijn gecondemneerd geweest; die miliciens zullen later hun ontslag erlangen.

— Uit 's Hage schrijft men:

» Den 19den, bij gelegenheid van het geboortefeest van Z. K. H. den Prins *van Oranje*, heeft te Scheveningen weder eene uitdeeling van kleedingstukken, mondbehoeften en brandstoffen plaats gehad ten behoeve van nooddruftigen. De uitgedeelde kleedingstukken waren op de Naaischool der Koningin vervaardigd en, met de overige giften, alle uit Hare milde hand verstrekt.

» Een kostbaar geschenk van den Koning aan Z. K. H., eene tafel van blaauw kristal met daarop passende dito vaas op gelijksoortige kolom, was even voor de komst van HH. MM. door een ongeluk bij de plaatsing verbrijzeld.

» Men verneemt dat dezer dagen in den tuin van het paleis van Z. K. H. den Prins *van Oranje*, een nieuw model van een affuit met caissonwagen is ten toon gesteld, hetwelk onder opzigt des Prinsen, aan HDs. paleis is vervaardigd. Dit model is ontworpen naar de teekening des Prinsen, en afwijkende van dat hetwelk in der tijd door Z. Exc. den generaal *List* is aangenomen."

— Het *Journal de la Haye* zegt dat de Italiaansche schilder *Valentini*, die zich sedert eenigen tijd alhier onthoudt, de portretten welke hij van H. M. de Koningin en van H. K. H. de Prinses *van Oranje* thans heeft afgewerkt, en dat dezelve alleruitmuntend zijn; zoo zeer zelfs, dat Hunne Majesteiten wetende, dat genoemde schilder bezig is met het maken eener verzameling der portretten van al de regerende Vorstinnen en Prinsessen van Vorstelijke bloede in Europa, hem van aanbevelingsbrieven aan de Nederlandsche ministers bij de onderscheiden Europesche hoven hebben voorzien.

— Naar men verneemt, is in de afgeloopen week in dienst gesteld de schooner *Aruba*, liggende te Rotterdam, onder bevel van den luitenant ter zee der 1ste klasse *Berghuys*, en bestemd naar de Westindiën. Voorts zullen in dienst gesteld worden: met 1°. Maart 1846, Zr. Ms. fregat *de Sambre*, onder bevel van den kapitein ter zee, *H. Ferguson*, met eene bemanning van

280 koppen, bestemd tot het doen van kruistogten en binnenlandsche dienst; en de korvet *Castor*, onder bevel van den kapitein-luitenant *Ippius Fockens*, met eene bemanning van 160 koppen, en zal deze bodem tevens dienen tot wachtschip in het Nieuwediep, ter vervanging van eerstgenoemd fregat; met den 1 April de korvet *Nahalennia*, onder bevel van den kapitein-luitenant ter zee *van Braam Houckgeest*, met eene bemanning van 160 koppen, en bestemd naar de Oostindiën.

— De baron *de Boislecomte*, Fransch gezant bij dit hof, is van Parijs te 's Gravenhage teruggekeerd, om zijne betrekking te hervatten, waarvan hij gedurende geruimen tijd afwezig is geweest.

— Bij eene resolutie van Z. Exc. den minister van finantiën, van den 16 Januarij jl., is bepaald, dat aan de stokers van gedisteleerd uit aardappelen, vermengd met eenig meel van granen, zal kunnen worden vergund, om, des verkiezende, de bij hen in gebruik zijnde stoom- of andere toestellen in te rigten en, voorloopig gedurende het jaar 1846, te bezigen tot het stoken van gedisteleerd, uitsluitend uit meel van granen, overeenkomstig de wet op het binnenlandsch gedisteleerd, van den 16 Augustus 1822.

— Uit Maastricht schrijft men van den 20sten Februarij:

» Van wege het Ministerie van Oorlog is dezer dagen eene aanschrijving gerigt aan de kommandanten der korpsen infanterie des legers, hoofdzakelijk van den volgenden inhoud: » Aangezien de buitengewone hooge prijs der levensmiddelen en fourages, voor de armee benoodigd, de uitgaven hooger doen worden, als daartoe bij het budget over 1846 is verstrekt, zoo is men, hoe ongaarne ook, genoodzaakt geworden, hierin te zoeken te voorzien, en wel door het zenden met onbepaald verlof van 15 miliciens per kompagnie; dien ten gevolge zal Maandag aanstaande van het hier in garnizoen liggende 2de regiment infanterie, een getal van 250 miliciens, onder bevel van de luitenants *Wierdsma*, *van Lenning* en *Hoorverdaal*, naar de hoofdplaatsen der provinciën Vriesland, Noord-Holland en Zeeland vertrekken, om van daar naar hunne haardsteden terug te keeren. Het 2de bat. van het 7de reg. infanterie is van dezen maatregel uitgesloten."

— In de *Staats-Courant* leest men het volgend berigt:

». Volgens de zamengevatte driemaandelijksche berigten der residenten op Java, nopens de vooruitzigten der cultuur van producten, welke op contracten aan het Gouvernement worden geleverd, beloofde de oogst van 1845, onder ultimo Junij van dat jaar, de volgende opbrengst, namelijk: koffij 807,682 pikols, suiker 855,498 pikols, indigo 1,627,359 Amst. ponden.

» Volgens latere berigten met de overland-mail ontvangen en loopende tot 1°. December jl., werd de oogst geraamd slechts te zullen opbrengen: koffij 677,457 pikols, suiker 845,014 pikols, indigo 1,595,000 Amst. ponden.

» De producten, voor rekening van particulieren geteeld, zijn onder deze totalen niet begrepen. Derzelver hoeveelheid is over het jaar 1845 nog niet bekend, maar de cijfers der jaren 1843 en 1844, vermeld in ons nommer van 29 Augustus ll., hebben bewezen, dat de particuliere productie op Java aanmerkelijk toeneemt."

— De stationsgebouwen voor de steden Delft en Schiedam zijn beide aangenomen door den heer *J. B. Maxwill*, wonende te 's Hage; het eerste voor de som van *f* 14,390, en het andere voor *f* 13,890.

— Men verneemt uit Groningen, dat reeds met den eersten Mei zal worden begonnen met het afbreken van de Area en de andere Akademische en Rijksgebouwen in de Broerstraat, alwaar het nieuw akademisch gebouw zal worden opgerigt, en dat het terrein in den loop van dit jaar geheel in orde zal worden gebragt, om in het volgende met het bouwen, zoodra mogelijk, een' aanvang te kunnen maken.

— De provinciale *Overijsselsche Courant* behelst het volgende:

» Gisteren morgen werd alhier in het huis van civiele en militaire verzekering gebragt een persoon, sedert eenige jaren te Hasselt gewoond hebbende onder den naam van *Fr. W. Hamburger*, geboren in Pruissen, te Hasselt op den 31. Julij 1841, gehuwd met *Mientje de Vries*, uit welk huwelijk drie kinderen zijn geboren, waarvan twee nog in leven zijn; de gedetineerde wordt beschuldigd van dit huwelijk te hebben aangegaan terwijl een vroegere huwelijksband nog bestond en alzoo ter zake van *bigamie*. Uit een verhoor gisteren gehouden door den Burgemeester te Hasselt van den beschuldigde en zekere vrouw genaamd *Margje Koster*, die van de Dedemsvaart derwaarts was overgekomen, is gebleken dat beide deze lieden te zamen op den 26. Julij 1834 in het ambt Ommen een wettig huwelijk hebben aangegaan en wel de bruidegom onder den naam van *Ernst Hendrik Hamburger*, dat uit hun huwelijk een kind is verwekt, thans nog in leven, en dat hij deze vrouw, na ruim een jaar gehuwd te zijn geweest, in stilte heeft verlaten; de beschuldigde die zich gaarne den naam van *vroom* te zijn, toeëigende en tot de christelijke afgescheidene gemeente behoort, heeft, zoo men zegt, zijne misdaad op staande voet bekend, en is dan ook terstond in verzekerde bewaring gehouden."

— Uit Culenburg schrijft men van den 20. dezer, dat zekere Israëlitische koopman in vee, bijgenaamd *Benjamin*, die met zijn knecht vee ter markt te Utrecht wilde brengen, doch op den weg naar Schalkwijk vooruit was gewandeld, nabij het Dijkhuis door 3 personen is overvallen, die hem zijn geld hebben ontrooft, eenige wonden toegebragt en in eene sloot geworpen, waaruit hij door zijn' knecht is gered. De justitie spoort de schuldigen op.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van ll. Zaturdag was de fondsnotering: Ned. $2\frac{1}{2}$ pCt. $60\frac{7}{8}$; 3 pCt. $73\frac{5}{16}$; 4 pCt. $95\frac{1}{2}$; Handelm. $164\frac{1}{2}$; O. Ind. Leening 4 pCt. 95; Aand. Rijn Spoorweg 114; Belgie $4\frac{1}{2}$ pCt. 95; Spanje $22\frac{1}{2}$; dito Onbep. Stukken $21\frac{5}{8}$; 3 pCt. $39\frac{5}{8}$; 3 pCt. Binnenl. à 6/m. $32\frac{13}{16}$; Ardoins $22\frac{1}{4}$; Portugal 3 pCt. $61\frac{1}{2}$; 4 pCt. $60\frac{3}{8}$; Rusland 5 pCt. 106; Certif. 1828—29 $105\frac{1}{8}$; Certif. 1831—33 $97\frac{3}{4}$; 4 pCt. bij *Hope* $90\frac{3}{4}$; Id. bij *Stiegl.* $89\frac{1}{2}$; Certif. van Assign. 6 pCt. $72\frac{1}{8}$; Amerika Bankactiën 5; Oostenrijk Metall. $109\frac{1}{2}$; Braz. 5 pCt. $87\frac{3}{4}$.

Advertentiën.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers